

for at man nu slutter i Midten af Januar; man mener, at man derved vilde erholde en til Virkeligheden mere svarende Priis paa Varerne, efterdi man da tog Hensyn, ikke alene til Priserne i Efteraaret, men ogsaa til Priserne i Foraaret, da der er Røre i Handelen. Dette har imidlertid sine store Vanskeligheder derved, at naar Capitelstarten bliver rykket et Par Maaneder frem, bliver Dødsen efter samme ogsaa rykket et Par Maaneder længere frem. Derimod troer jeg, at der ikke vil møde saa besværet Indvending imod at man udelukkede Septbr. Maaned. For mit Vedkommende kan jeg ikke negte, at man ved at skulle indsende Votum for September, ofte befinde sig i Forlegenhed. I September Maaned finder kun ubetydelige Omsætninger Sted af den til den Tid indvælede Sæd. Hvad Rugen angaaer, har man ikke andet at rette sig efter, end Priserne paa Sædefornet; men disse Priser ere som bekendt høiere end den almindelige Rugpriis. Hvad Byggen angaaer, saa er Omsætningen deraf ligeledes høist ringe, og man kan ikkun vanskeligen angive nogen almindelig Priis i Handelen. I Lovudkastet hedder det, at de hidtil gjældende Bestemmelser, forsaavidt de ikke udtrykkelig ere optagne i Lovudkastet, skulle anses fremdeles som gjældende. Forsaavidt Communalbestyrelserne for Fremtiden skulle have med Sagen at gjøre, troer jeg det vil være meget hensigtsmæssigt, om samtlige Bestemmelser herhenhørende bleve optagne i Loven, da de hidtil gjældende Bestemmelser kun ere lidet tilgængelige.

La Cour: Dersom den ærede Forslagsstiller kan bevirke en Forandring i Loven om Capitelstartens Bestemmelse, saa er jeg overbevist om, at Ingen vil være ham mere takskyldig end netop Præsterne, som i dette Tilfælde aabenbart vinde meest, ikke ved at befries fra det ubetydelige Arbejde, men fra den osle deraf flydende krænkende Misgjældselse. Naar man ved en Forandring i Maaden, hvorpaa Capitelstarten sættes, vil see at komme Formaalet nærmere, saa maa det jo være Hensigten, at tilvejebringe en Taxt, som svarer nøiere til Gjennemsnittet af de almindelige Priser paa en vis Tid i Stiftet. Dette maa jo være Formaalet, og ikke hverken at bevirke

lempeligere eller fordeelagtigere Vilkaar for en eller anden af Parterne. Er det Formaalet, saa forekommer det mig, at man kun kan gaae een af to Veie, enten den, at man overlader Bestemmelsen til aldeles uinteresserede Personer eller Corporationer og saaledes lukker Interessesen ude, som undertiden bevirker Misvisning, eller ogsaa den, at man lader begge Parter, som ere interesserede i Sagen, faae lige Indflydelse paa Bestemmelsen, saaledes som det er antydet af den ærede Rigsdagsmand for Christed Amts 3die District (Hansen). Det forekommer mig, at, kan man paa nogen Maade faae det ordnet saaledes, at Beretningen afgives af aldeles uinteresserede Personer eller Corporationer, saa vilde det være det Allerenskeligste; men paa dette Standpunkt skal jeg ikke prøve paa at angive, hvorledes; om f. Ex. Kjøbstadernes Torvepriser skulle kunne være det, hvorefter man tildeels eller ganske skulde kunne rette sig, eller forresten hvorledes. Men, forlader man denne Regel, saa er jo den eneste Veie, der ellers staaer aaben, og som kan lede til et billigt og retfærdigt Resultat, den, at skaffe begge vedkommende Parter lige Part i Capitelstartens Bestemmelse. Gaaer man ud derfra, og jeg haaber, det ærede Thing maa være enigt med mig deri, saa er det jo tydeligt, at den Maade, hvorpaa Capitelstarten hidtil har været bestemt, maa være ubillig og uretfærdig, idet Præsterne paa deres Side have afgivet Vota, medens Øerne paa den anden Side have været udelukkede; thi, at Justitsembedsmændene have afgivet deres Vota ligeoverfor Præsterne, efter at de tildeels kunne have indhentet deres Dplysninger fra Sognefogderne, det gjør jo Intet til Sagen, efterdem Sognefogderne ikke kunne repræsentere Øerne tilsammen. Men, dersom der er en Uretfærdighed i den Maade, hvorpaa Capitelstarten hidtil har været bestemt, saa finder jeg ikke, at det nærværende Udcast kommer Billighed og Ret nærmere. Thi, medens Retten til at afgive Vota efter Udcastet fratages Præsterne, saa overgives den til Forstanderskaberne, som jo for en stor Deel bestaae af Øerne, der i de allerfleste Tilfælde eller vel altid kunne faae Overvægt ved Afgjørelsen. Og ved Siden deraf skulde Justitsembedsmænd